

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Lenky Oulíkové ve věci

žalobce: **V. V.**
bytem X

proti

žalovaným: **1. Městský soud v Praze**

2. předseda Městského soudu v Praze

oba sídlem Spálená 2, Praha 2

o žalobě na ochranu před nezákonnými zásahy žalovaných,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou Městskému soudu v Praze dne 20. 5. 2019, žalobce brojí proti nezákonnému zásahu žalovaného 1., který spatřuje v tom, že řízení o odvolání žalobce proti rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 7 o jeho žalobě na obnovu řízení a žalobě pro zmatečnost vedené žalovaným 1. pod sp. zn. 22 Co 55/2019 bylo v druhé polovině března roku 2019 v rozporu s rozvrhem práce na rok 2019 přiděleno do soudního oddělení 22 Co specializovaného na věci ochrany osobnosti, ačkoliv podle žalobce šlo o věc pracovněprávní a antidiskriminační. Dále žalobce napadá nezákonný zásah žalovaného 2., který spočívá v tom, že dne 29. 3. 2019 určil, že senát 22 Co bude rozhodovat ve složení V. S. (předseda senátu), D. Z. a P. S., ačkoliv rozvrh práce neposkytoval podklad pro určení V. S. jako předsedy senátu.
2. Usnesením ze dne 27. 6. 2019, č. j. Nad 106/2019 – 22, Nejvyšší správní soud nyní projednávanou věc přikázal zdejšímu soudu, jemuž byl soudní spis doručen dne 15. 7. 2019.
3. Soud se zabýval otázkou, zda má pravomoc projednat žalobu a rozhodnout ve věci, tedy zda jsou splněny podmínky řízení.

4. Podle § 2 s. ř. s. „[v]e správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.“
5. Podle § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s. „[s]oudy ve správním soudnictví rozhodují o [...] ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, [...]“
6. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) plyne, že „[p]ravomoc a věcná příslušnost soudů ve správním soudnictví je vymezena především ustanovením § 4 s. ř. s., ve spojení s § 2 téhož zákona. V tomto směru klíčové ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zavádí legislativní zkratku správní orgán, kterým se rozumí orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Tato zákonná definice obsahuje tři prvky: za prvé, jedná se o orgán moci výkonné či jiný z typu orgánů v definici uvedených. Za druhé, tento orgán rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Za třetí, toto rozhodování se děje v oblasti veřejné správy. K tomuto srovnaj např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007 - 197. [...] Nadto, aby bylo možné provést přezkum činnosti správního orgánu, musí k těmto třem prvkům přistoupit ještě znak čtvrtý, obsažený v ustanovení § 2 s. ř. s., a to, že v daném konkrétním případě musí být působením správního orgánu potenciálně dotčena veřejná subjektivní práva fyzických nebo právnických osob. Právě fakt, že právní sféra adresáta veřejné správy je závazně a autoritativně dotčena uplatněním vrchnostenských oprávnění správního orgánu (tedy v konkrétní věci a vůči konkrétním adresátům), je pojmovým znakem veřejného subjektivního práva“ (srov. body 12 a 13 rozsudku ze dne 25. 1. 2018, č. j. 1 As 380/2017 - 28, či obdobně bod 11 rozsudku ze dne 26. 4. 2018, č. j. 2 As 116/2017 - 25; všechna citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz).
7. Jedním z klíčových znaků pravomoci soudů ve správním soudnictví, je tedy skutečnost, že do právní sféry žalobce bylo zasazeno rozhodováním, které se odehrávalo v oblasti veřejné správy. V dané věci má soud za to, že tento znak není v případě žalobcem vymezených zásahů naplněn, neboť oba svou povahou představují výkon soudní moci (činnost soudu, resp. jeho předsedy při postupu v soudním řízení) a nikoliv výkon státní správy soudů.
8. Jde-li o první tvrzený zásah, spočívá jeho podstata podle žalobce v tom, že žalovaný 1. v rozporu s rozvrhem práce přidělil žalobcovu věc do soudního oddělení 22 Co. Podle § 118 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), je úkolem státní správy soudů „vytvářet soudům podmínky k řádnému výkonu soudnictví, zejména po stránce personální, organizační, hospodářské, finanční a výchovné, a dohlížet způsobem a v mezích tímto zákonem stanovených na řádné plnění úkolů soudům svěřených“. Státní správa soudů má tedy – ve zkratce – dva úkoly: (1) vytváření podmínek k řádnému výkonu soudnictví (podpůrná a servisní funkce) a (2) dohled nad řádným plněním úkolů svěřených soudům (funkce dohledová; srov. Grygar, J.: *Zákon o soudech a soudcích. Komentář*. Praha. Wolters Kluwer, 2018, komentář k § 118). Přidělení konkrétní věci konkrétnímu soudci (soudnímu oddělení) však nelze považovat za plnění žádné z těchto funkcí a stejně tak je nelze podřadit pod žádnou z jednotlivých působností, které zákon o soudech a soudcích svěřuje orgánům státní správy soudů. Z hlediska ústavního požadavku nezávislosti soudní moci a principu zákonného soudce by ostatně bylo jen těžko obhajitelné, aby o přidělování konkrétní věci soudnímu oddělení rozhodoval orgán moci výkonné (byť i jen

zprostředkovaně) při výkonu veřejné správy (viz též § 118 odst. 2 zákona o soudech a soudcích, který výslovně zapovídá zásahy státní správy soudů do jejich nezávislosti).

9. Přidělování věcí je nutno odlišit od vydávání rozvrhu práce, kterým se řídí. Vydáním rozvrhu práce je zajišťován chod soudu po stránce organizační [srov. bod 10 rozsudku NSS ze dne 19. 9. 2012, č. j. 1 As 48/2012 – 28, publ. pod č. 2767/2013 Sb.; ve vztahu k předsedům krajských soudů viz § 126 odst. 1 písm. a) zákona o soudech a soudcích]. Je jím zajišťována vnitřní organizace soudů (viz systematické zařazení § 41 a násl. do oddílu 6 nazvaného „*Vnitřní organizace soudů a rozvrh práce*“), neboť stanoví jednotlivá soudní oddělení, soudce a další osoby v nich působící a obecná pravidla přidělování věcí (viz § 42 zákona o soudech a soudcích). Vydáním rozvrhu práce tedy předseda soudu vytváří podmínky k výkonu soudnictví. Přidělení konkrétní věci konkrétnímu soudci (senátu) však již nemá organizační a podpůrnou povahu. Stejně tak je nelze ztotožňovat s pravomocí předsedů soudů (resp. Ministerstva spravedlnosti) kontrolovat (resp. sledovat) postup soudů při rozdělování věcí (§ 123 odst. 3, § 124 odst. 3, § 125 odst. 3, § 126 odst. 3 a § 127 odst. 3 zákona o soudech a soudcích), kterým je naplňována dohledová funkce státní správy soudů. Je ostatně logické, že předseda soudu, který rozvrh práce jako orgán státní správy soudů vydává, ve stejné roli rovněž dohlíží na jeho dodržování.
10. Naopak o tom, že přidělení nově napadlé věci příslušnému soudci (senátu) je výkonem soudnictví, svědčí v prvé řadě to, že se tak děje přímo v soudním řízení na základě § 36 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Jinými slovy jde o postup při projednávání věci v pravomoci soudů. Je fakticky prováděno prostřednictvím zápisu do příslušného rejstříku zaměstnancem vyšší podatelny či vedoucí soudní kanceláře [viz § 8 odst. 1 písm. a) a § 154 instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 12. 2001, č. 505/2001-Org., kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, ve znění pozdějších předpisů], tedy osobou, které zákon o soudech a soudcích (ani jiný zákon) žádné kompetence při výkonu státní správy soudů nepřiznává, a jejíž úkony jsou plně přiřitatelné soudu jako orgánu moci soudní. Ten přitom sám o sobě orgánem státní správy soudů být nemůže, což plyne *a contrario* z § 119 zákona o soudech a soudcích, podle kterého jsou orgány státní správy soudů vedle Ministerstva spravedlnosti zásadně jen vybraní soudní funkcionáři. Pouze ve výjimečných, zákonem stanovených případech, o který zde nejde, se na výkonu státní správy soudů podílejí i předsedové senátů, jiní soudci, popř. zaměstnanci soudů – tj. zejména ředitel správy podle 122a zákona o soudech a soudcích. V této souvislosti lze též podpůrně poukázat na doslovné znění již citovaných § 123 odst. 3, § 124 odst. 3, § 125 odst. 3, § 126 odst. 3 a § 127 odst. 3 zákona o soudech a soudcích, které hovoří o kontrole (sledování) postupu „*soudů*“ při rozdělování věcí podle rozvrhu práce.
11. Výše uvedenému odpovídá i skutečnost, že nesprávné obsazení soudu, což je i případ, kdy je věc projednána jiným soudcem (senátem), než který je k tomu podle rozvrhu práce povolán (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2008, sp. zn. 21 Cdo 1222/2008, dostupný na www.nsoud.cz), je právě vadou soudního řízení [srov. např. znění § 205 odst. 2 písm. a) a c) o. s. ř.: „*soud prvního stupně byl nesprávně obsazen (...) řízení je postiženo jinou vadou (...)*“; obdobně viz § 242 odst. 3 o. s. ř.]. Občanský soudní řád také proto zakotvuje opravné prostředky, jimiž se lze proti této vadě bránit [odvoláním podle § 205 odst. 2 písm. c) o. s. ř. a žalobou pro zmatečnost podle § 229 odst. 1 písm. f) o. s. ř.; z úřední povinnosti k ní podle § 242 odst. 3 o. s. ř. soud přihlíží v řízení o dovolání]. Přezkoumával-li by tedy zdejší soud jako soud ve správním soudnictví postup civilního soudu při přidělování věcí,

nejen, že by tím sám jednal *ultra vires* (mimo rámec § 4 s. ř. s.), ale současně by i nepřipustně zasahoval do pravomoci soudů v občanském soudním řízení (srov. bod 34 rozsudku NSS ze dne 21. 9. 2017, č. j. 2 As 184/2017 – 82).

12. Nelze pominout, že v projednávané věci žalobce již nemá k dispozici řádný opravný prostředek, jímž by mohl napadat postup žalovaného 1., neboť žalovaný 1. rozhodoval v odvolacím řízení (*a contrario* § 201 o. s. ř.) a současně i v řízení o žalobě pro zmatečnost (§ 230 odst. 3 o. s. ř.). Řádným opravným prostředkem přitom není dovolání, které navíc nelze podat jen z důvodu tvrzeného nesprávného obsazení soudu (§ 241a odst. 1 věta druhá o. s. ř.). Nynější žalobou se ovšem žalobce *de facto* domáhá dalšího přezkumu postupu civilních soudů, ačkoliv jej příslušný procesní předpis nepřipouští. Pokouší se tak obejít právní úpravu obsaženou v shora uvedených ustanoveních o. s. ř.
13. V neposlední řadě lze rovněž odkázat na usnesení ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 186/2017 – 7, v němž NSS dovodil, že přidělení věci konkrétnímu soudci není akt přezkoumatelný ve správním soudnictví a konstatoval, že práva stěžovatele jsou dostatečně chráněna zákonnými prostředky v rámci příslušného řízení. Kasační stížnost stěžovatele proto NSS odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) tedy pro nesplnění podmínek řízení, byť výslovně nespecifikoval, že šlo právě o nedostatek pravomoci.
14. Jde-li o druhý vymezený zásah, který žalobce spatřuje v údajně nesprávném určení V. S. jako předsedy senátu 22 Co žalovaným 2., lze přiměřeně odkázat na výše uvedené. Ze žalobcem doloženého úředního záznamu ze dne 29. 3. 2019 (č. l. 412 soudního spisu ve věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 22 Co 55/2019) je zřejmé, že „zásah“ žalovaného 2. spočíval v určení jiných soudců namísto soudců vyloučených postupem podle § 15 odst. 2 věty první o. s. ř., jež stanoví, že „[p]ředseda soudu určí podle rozvrhu práce místo soudce (přisedícího) uvedeného v odstavci 1 jiného soudce (přisedícího) nebo, týká-li se oznámení všech členů senátu, přikáže věc jinému senátu; není-li to možné, předloží věc k rozhodnutí podle § 12 odst. 1.“ Byť tedy v tomto případě nejde o postup soudního oddělení, ale předsedy soudu, stále platí, že se jedná činnost při výkonu soudnictví v rámci občanského soudního řízení. Předseda soudu při ní nevystupuje jako orgán státní správy soudů (vykonavatel veřejné správy a představitel moci výkonné), nýbrž jako soudce. Určování soudců podle výše citovaného ustanovení nespadá pod žádnou z působností předsedy (krajského) soudu, která je mu jako orgánu státní správy soudů svěřena podle zákona o soudech a soudcích, a nelze ji ani charakterizovat jako vytváření podmínek pro řádný výkon soudnictví či dohled nad řádným plněním úkolů soudů (§ 118 odst. 1 zákona o soudech a soudcích).
15. Zdejší soud si je vědom, že v nálezu ze dne 17. 7. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 18/06 (publ. pod č. 397/2006 Sb.), plénium Ústavního soudu odmítlo konstruovat dvojakost právního postavení předsedy soudu jako úředníka státní správy na straně jedné a soudce na straně druhé. Ústavní soud nicméně z obsahového (materiálního) hlediska stále rozlišoval mezi činností správní povahy podle § 118 odst. 1 zákona o soudech a soudcích, která (toliko) nepřímo ovlivňuje výkon soudní moci (a ve svém důsledku může znamenat zásah moci výkonné do moci soudní) a činnostmi, jimiž se soudní funkcionář podílí na vlastní rozhodovací činnosti soudu (tj. projednávání konkrétních případů) jako soudce. Právě o druhou z těchto situací jde i nyní.
16. Konečně, i zde platí, že proti nesprávnému obsazení senátu v důsledku porušení rozvrhu práce při postupu podle § 15 odst. 2 věty první o. s. ř. lze (obecně vzato) brojit opravnými

prostředky podle o. s. ř., a že soudy ve správním soudnictví nesmí zasahovat do pravomoci soudů rozhodujících v občanském soudním řízení. Stejně tak nelze touto cestou obcházet nepřipustnost opravných prostředků.

17. Ze shora uvedených důvodů soud uzavírá, že k žalobcem označeným zásahům nedošlo při rozhodování v oblasti veřejné správy. Soud proto nemá pravomoc ve věci rozhodnout (§ 4 s. ř. s.). Pravomoc soudu k projednání žaloby je podmínkou řízení, jejíž nedostatek nelze odstranit. Soud proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
18. Soud nevyčkával na žalobcem ohlášené doplnění žaloby ani jej k němu nevyzýval, neboť ze žaloby je jednoznačně zřejmé, proti jakým zásahům se domáhá ochrany. Její dodatečné doplnění by nemohlo nic změnit na tom, že tyto zásahy nejsou přičitatelné správním orgánům ve smyslu legislativní zkratky § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a soud proto nemá pravomoc věc projednat.
19. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 větou první s. ř. s., podle které žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. července 2019

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

